

KĀRTĪBA, KĀDĀ NACIONĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA PĀRVALDE PIEŠKIR
FINANSĒJUMU KULTŪRAS PIEMINEKĻU KONSERVĀCIJAS UN RESTAURĀCIJAS
PROGRAMMAS PROJEKTIEM

I. Vispārīgie noteikumi

1. Kārtība nosaka:
 - 1.1. valsts budžeta programmas 21.00.00 "Kultūras mantojums" ietvaros kultūras pieminekļu izpētei, glābšanai un restaurācijai piešķirtā finansējuma (turpmāk – programma) prioritāri atbalstāmos pasākumus, sasniedzamos rezultātus, finanšu procesa norisi, kā arī mērķfinansējuma konkrētiem objektiem un ar to saglabāšanu saistītiem pasākumiem administrēšanu;
 - 1.2. projektu konkursā iesniegto pieteikumu vērtēšanas komisijas (turpmāk – Komisija) izveidi, tās kompetenci, darba organizāciju un lēmumu pieņemšanu;
 - 1.3. lēmuma pieņemšanu, finansēto projektu uzraudzības kārtību.
2. Kārtības mērķis ir organizēt Programmā paredzēto finanšu līdzekļu izlietojumu atbilstoši likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 24. pantam, Ministru kabineta 2004. gada 9. novembra noteikumu Nr.916 “Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums” 3.20.punktam un ievērojot starptautisko daudzpusējo līgumu saistības – Konvencija Eiropas arhitektūras mantojuma aizsardzībai 6. un 15. pants, Eiropas konvencija arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai 9. pants, Eiropas Padomes Vispārējās konvencijas par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai 5. pants.
3. Programmas uzdevums ir atklāta konkursa procesa rezultātā sekmēt un atbalstīt valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu (turpmāk – kultūras pieminekļi) izpēti, konservāciju un neatliekamu restaurāciju, nodrošinot līdzekļu sadali pēc iespējas plašākam objektu un pasākumu lokam, lai glābtu lielāku kultūras mantojuma apjomu Latvijā.
4. Konkursā prioritāri atbalstāmie pasākumi ir šādi: apdraudētā stāvoklī esošu kultūras pieminekļu neatliekama glābšana; kultūras pieminekļu oriģinālās substances un autentiskuma saglabāšana; kultūras pieminekļu izpēte; restaurācijas amatu apmācība un pieredzes pārņemšana.
5. Konkursā sasniedzamie rezultāti: Plaša, nelielu apjomu finansiāla atbalsta sniegšana vismaz 50 kultūras pieminekļiem, no tiem ar paraugrestaurācijas un apmācības nozīmi 25%.
6. Lai projektiem piešķirtu finansējumu, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (turpmāk – Pārvalde) rīko atklātu konkursu.
7. Piecus procentus no konkursa kārtībā sadalāmā finansējuma paredz ārkārtas neplānotiem glābšanas darbiem sabiedrisko organizāciju īpašumā/valdījumā esošajos valsts un reģionālas nozīmes kultūras pieminekļos, kuru finansēšanas pieteikumus var iesniegt ārpus konkursa termiņa visa kalendārā gada laikā.
8. Finansējumu piešķir valsts un reģiona nozīmes kultūras pieminekļu īpašniekiem/valdītājiem (turpmāk – Īpašnieks), kuru īpašumā/valdījumā esošais kultūras piemineklis ir pieejams sabiedrības apskatei.
9. Projektu konkursam var iesniegt Latvijā reģistrēti komersanti, biedrības vai nodibinājumi un pašvaldības.

II. Projektu konkursa izsludināšana un pieteikumu iesniegšana

10. Pārvalde izstrādā un apstiprina konkursa nolikumu un publicē to savā mājas lapā.
11. Nolikumā norāda:
 - 11.1. projektu konkursa finansējumu, mērķi, atbalstāmās aktivitātes, norises termiņus un kārtību;
 - 11.2. projekta iesniedzējus, kas var pretendēt uz finansējumu projektu īstenošanai;
 - 11.3. projekta iesniegšanas vietu, termiņu un kārtību;
 - 11.4. projekta sagatavošanas noteikumus;
 - 11.5. iesniedzamos dokumentus;
 - 11.6. attiecināmo izmaksu pozīcijas;
 - 11.7. projektu vērtēšanas norises kārtību un metodiku;
 - 11.8. finansējuma apgūšanas nosacījumus;
 - 11.9. citu informāciju, ja nepieciešams.
12. Nolikumam pievieno projekta iesnieguma veidlapu (Pielikums).
13. Īpašnieks iesniedz projektu Pārvaldē konkursa nolikumā noteiktajā laikā papīra formā vai kā elektroniski parakstītu dokumentu atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.
14. Projektu veido aizpildīta projekta iesnieguma veidlapa un nolikumā minētie dokumenti.

III. Projektu vērtēšana

15. Pēc projektu iesniegšanas noteiktā datuma, Pārvaldes Kultūras mantojuma politikas nodaļas speciālisti apkopo pieteikumus, izvērtē to atbilstību nolikumā noteiktajām prasībām.
16. Pieteikumus nodod vērtēšanai Pārvaldes reģionālo nodaļu inspektoriem (turpmāk – Inspektori), kuri pēc to saņemšanas apseko objektus, novērtējot tā brīža tehnisko stāvokli saistībā ar pieprasīto finansējumu.
17. Trīs nedēļu laikā pēc projektu pieteikumu saņemšanas tiek sasaukta pirmā vērtēšanas komisijas (turpmāk – Komisija) sēde, kurā Inspektori prezentē sagatavoto pārskatu par projektu pieteikumiem. Prezentācija tiek veidota PowerPoint formātā, iekļaujot tajā šādu informāciju:
 - 17.1. objekta vērtība;
 - 17.2. informācija par īpašnieku;
 - 17.3. publiskā pieejamība;
 - 17.4. esošā situācija;
 - 17.5. ierosinājumi finansējuma piešķirumam.
18. Inspektoru secinājumi/ierosinājumi tiek ierakstīti protokolos.
19. Turpmākai izvērtēšanai projektus nodod Komisijas locekļiem, kuri tos izvērtē divu nedēļu laikā.
20. Komisijas locekļi, vērtējot projektus, ņem vērā nolikumā norādītos vērtēšanas kritērijiem.
21. Ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc projektu pieteikumu iesniegšanas tiek sasaukta otrā vērtēšanas sanāksme, kurā pieņem lēmumu par finansējuma piešķirumu.

IV. Komisijas sastāvs, tiesības un darbība

22. Komisijas sastāvā ir:
 - 22.1. Komisijas priekšsēdētājs - Kultūras mantojuma politikas daļas vadītājs;

- 22.2. Komisijas priekšsēdētāja vietnieks - Juridiskās un pieminekļu uzskaites daļas vadītājs;
- 22.3. Komisijas locekļi:
 - 22.3.1. Arhitektūras daļas vadītājs;
 - 22.3.2. Arheoloģijas un vēstures daļas vadītājs;
 - 22.3.3. Kustamā mantojuma un restaurācijas metodikas daļas vadītājs;
 - 22.3.4. Pārvaldības un komunikāciju daļas vadītājs;
 - 22.3.5. Nodrošinājuma daļas vadītājs;
 - 22.3.6. Komisijas sekretārs – Kultūras mantojuma politikas daļas atbildīgā amatpersona.
23. Komisija savā darbībā ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumu un citus ārējos un iekšējos normatīvos aktus, tai skaitā šos iekšējos noteikumus, kā arī Pārvaldes vadītāja rīkojumus.
24. Komisija nelemj par mērķfinansējuma ietvaros piešķirtajiem līdzekļiem konkrētu kultūras pieminekļu saglabāšanai. Komisija pārbauda objektiem plānoto darbu tāmju pozīciju pamatotību, kā arī pārbauda finanšu izlietojumu atbilstoši šajā kārtībā noteiktajām kontroles procedūrām.
25. Komisijai ir šādas tiesības:
 - 25.1. pieprasīt un saņemt no valsts un pašvaldības institūcijām, kā arī normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā no privātpersonām informāciju par Programmas ietvaros atbalstāmajiem Kultūras pieminekļiem un citu papildu nepieciešamo informāciju;
 - 25.2. sniegt priekšlikumus par neplānotiem glābšanas darbiem nepieciešamo finansējumu;
 - 25.3. konsultēties vai aicināt piedalīties Komisijas sēdēs ekspertus un speciālistus bez balsstiesībām.
26. Pieņemot lēmumu par finansējuma piešķiršanu, Komisija ņem vērā atbilstošās jomas speciālistu viedokli un, ja nepieciešams, objektu apseko uz vietas. Izmaksu tāmes un darbu veikšanas metodiku izvērtē un Komisijai atzinumu sniedz atbilstošā struktūrdaļā.
27. Komisijas locekļi ar savu balsojumu apliecina, ka ir pilnībā izvērtējuši konkrēto pieteikumu un ir atbildīgi par pieņemtajiem lēmumiem atbilstoši savam balsojumam, ko fiksē katra pieteikuma izvērtēšanas protokola lapā.
28. Komisijas sēdes pēc vajadzības sasauc Komisijas priekšsēdētājs.
29. Komisija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās divas trešdaļas balsstiesīgo komisijas locekļu.
30. Komisija lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja balsis sadalās līdzīgi, tad izšķirošā ir Komisijas priekšsēdētāja balss.
31. Finansējuma piešķiršana, par kuru lēmumu pieņem Komisija un kas pārsniedz 40 000 euro, bet nav lielāks kā 100 000 euro, pieļaujama tikai unikālu nacionāli nozīmīgu kultūras pieminekļu neatliekamai glābšanai, un tikai ar Komisijas vienbalsīgu lēmumu.
32. Komisijas sēdes protokolē. Komisijas sēžu protokolus paraksta sēdes vadītājs un sekretārs.
33. Komisijas priekšsēdētāja prombūtnes laikā Komisijas darbu vada un tā pienākumus izpilda Komisijas priekšsēdētāja vietnieks. Komisijas locekļa prombūtnes laikā tā pienākumus izpilda amatpersona (darbinieks), kurš saskaņā ar Inspekcijas rīkojumu aizvieto prombūtnē esošo Komisijas locekli.
34. . Komisijas priekšsēdētājs:
 - 34.1. plāno un organizē Komisijas darbu, kā arī atbild par Komisijas uzdevumu izpildi;
 - 34.2. nosaka Komisijas sēžu vietu, laiku un darba kārtību;
 - 34.3. sasauc un vada Komisijas sēdes;
 - 34.4. paraksta Komisijas sēžu protokolus;

- 34.5. pieņem lēmumus par finansējuma piešķiršanu, apmēru vai atbalstītājiem darbiem, vai atteikumu, balstoties uz vērtējumu rezultātu apkopojumu un Komisijas lēmumiem;
 - 34.6. nodrošina, lai finansējums tiktu piešķirts atbilstoši labākajai praksei kultūras mantojuma saglabāšanā;
 - 34.7. var izmantot tiesības nodot atkārtotai izskatīšanai jautājumu, ja konstatē 34.6.punkta neievērošanu;
 - 34.8. sagatavo Kultūras ministrijai un citām augstākstāvošām institūcijām nepieciešamās atskaites un pārskatus par finansējuma izlietojumu.
35. Komisijas sekretārs:
- 35.1. Komisijas sekretārs balsošanā nepiedalās;
 - 35.2. sagatavo un elektroniski saskaņo ar Komisijas priekšsēdētāju Komisijas sēžu darba kārtību;
 - 35.3. elektroniski izziņo Komisijai sēžu vietu, laiku un darba kārtību;
 - 35.4. organizatoriski un tehniski sagatavo Komisijas sēdes;
 - 35.5. sagatavo un elektroniski saskaņo ar Komisijas locekļiem Komisijas sēžu protokolus;
 - 35.6. paziņo Īpašniekiem vērtēšanas rezultātus, pamatojoties uz Komisijas lēmumiem;
 - 35.7. nodrošina finansēšanas līgumu sagatavošanu un komunikāciju ar Īpašniekiem līguma darbības laikā.

V. Finansēšanas līguma noslēgšana un projekta īstenošanas uzraudzība

36. Īpašniekam vienas nedēļas laikā pēc pozitīva lēmuma saņemšanas jāsniedz informācija par gatavību slēgt līgumu un apgūt finansējumu.
37. Pārvaldes Finanšu daļa veic ekonomiskās klasifikācijas kodu izmaiņas atbilstoši Komisijas lēmumam.
38. Pārvalde finansēšanas līgumu un tāmi, kas sagatavota atbilstoši nolikumā noteiktajām prasībām, paraksta tikai tad, kad Īpašnieks ir saņēmis Pārvaldes darbu atļauju (ja to paredz veicamie darbi).
39. Ja finansēšanas līgums par projekta īstenošanu netiek noslēgts trīs nedēļu laikā pēc lēmuma pieņemšanas, kā arī Īpašnieks nav sniedzis informāciju par savlaicīgi nenoslēgta finansēšanas līguma iemesliem, Komisija var ierosināt atcelt lēmumu par finansējuma piešķiršanu, par to informējot Īpašnieku.
40. Šīs kārtības 7.punktā minēto pieteikumu izvērtēšanai Komisiju sasauc pēc nepieciešamības.
41. Programmas ietvaros piešķirto finanšu līdzekļu faktisko izlietojumu dabā kontrolē Pārvaldes reģionālās nodaļas, savlaicīgi pārbaudot, vai izpildītie darbi un to kvalitāte atbilst piešķirtā finansējuma apjomam un mērķim. Pārbaudes precīzi dokumentē, konstatētos faktus atspoguļojot apsekošanas aktā. Pārbaudi dabā veic ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc atskaites saņemšanas.
42. Konstatējot nepilnības vai neskaidrības finansējuma saņēmēja iesniegtajā atskaitē par finansējuma izlietojumu, Komisija pieprasa papildus informāciju vai skaidrojumus no finansējuma saņēmēja, nosakot termiņu informācijas vai skaidrojuma sniegšanai.
43. Konstatējot pārkāpumus vai nepilnības programmas ietvaros piešķirtā valsts budžeta līdzekļu izlietojumā, Komisija, izvērtējot tās rīcībā esošo dokumentāciju un, ja nepieciešams konsultējoties ar Inspekcijas vadītāja vietnieku un Pārvaldes Finanšu daļas vadītāju, sniedz priekšlikumu rīcībai un lēmuma pieņemšanai Inspekcijas vadītājam.

44. Ja nepilnības netiek novērstas, Komisija ierosina piemērot finansējuma līguma sankciju punktu: pēc Pārvaldes pieprasījuma atmaksāt to piešķirtā finansējuma daļu, kas izlietota neatbilstoši Darbībai vai pārkāpj Līguma noteikumus.

Sagatavoja:

Kultūras mantojuma politikas daļas vadītāja
B.Mūrniece

Saskaņoja:

Pārvaldes vadītāja vietnieka p.i.
K.Ābele

Juridiskās un pieminekļu uzskaites daļas vadītāja
B.Valentinoviča